

עפ"ג 12716/05/22 - מדינת ישראל נגד מוחמד ח'טיב

בית המשפט המחוזי בחיפה בשבתו כבית-משפט לערעורים פלייליים

עפ"ג 12716-05-22 מדינת ישראל נ' ח'טיב(עצור/אסיר בפיקוח)

בפני הרכב כב' השופטים:

אברהים בולוס, שופט [אב"ד]

דאוד מאזן, שופט

גלית ציגלר, שופטת

המערכת

מדינת ישראל

ע"י פרקליטות מחוז חיפה - פלילי

נגד

המשיב

מוחמד ח'טיב

ע"י ב"כ עוה"ד רמי שלבי

פסק דין

ערעור המדינה על קולת העונש בגזר הדין של ביהמ"ש השלום בחיפה (כב' השופטת הבכירה אורית קנטור) שניתן ביום 23.3.22 בת"פ 20845-06-21.

כתב האישום וגזר הדין:

1. המשיב הורשע על פי הודאתו בעבירת אחזקת נשק לפי סעיף 144(א) רישא וסיפא לחוק העונשין, תשל"ז-1977.

כמתואר בכתב האישום, בתאריך 26/5/2021 סמוך לשעה 18:30, המשיב החזיק בתוך גרב מבד, מתחת למושב הנהג ברכב אשר עמד בחצר ביתו בעיר טמרה ובו עשה שימוש והיה בבעלות חברה בה עבד, אקדח חצי אוטומטי מסוג Glock בקליבר 9 מ"מ פאראבלום ובתוכו מחסנית התואמת לאקדח וזאת-בלא רשות להחזקתם. בנוסף, באותו מועד, המשיב החזיק בכיס מכנסיו 9 כדורים לאקדח בקוטר 9 מ"מ בלא רשות על פי דין להחזקתם.

2. בגז"ד ביהמ"ש קמא עמד על הערכים החברתיים שנפגעו מביצוע העבירה ואשר הם שלום ובטחון הציבור וגם שלטון החוק, כן ציין כי במקרה זה לביצוע העבירה קדם תכנון כאשר חלקו של המשיב הוא בלעדי.

ביהמ"ש קמא סקר את מדיניות הענישה והפסיקה ואף הדגיש, כי קיימת מגמת החמרה בעבירות נשק, שכן עבירות אלו הפכו למכת מדינה ומצא כי מתחם העונש ההולם הוא בין 8 עד 20 חודשי מאסר בפועל.

עמוד 1

בקביעת העונש בתוך המתחם, ביהמ"ש קמא שקל לקולא את העובדה שהמשיב נעדר עבר פלילי, הודאתו בהזדמנות הראשונה, נטילת האחריות על מעשיו, תקופת המעצר מאחורי סורג בריח בין 26.5.21 ועד 18.7.21, ומאז ועד למתן גז"ד מעצרו באיזוק אלקטרוני. אך בצד זאת, ביהמ"ש קמא הדגיש כי "לא הובאו אינדיקציות לפיהן קיים סיכוי לשיקומו של הנאשם באופן המצדיק חריגה ממתחם העונש".

מכל אלה, ביהמ"ש קמא ראה להטיל על המשיב מאסר ברף התחתון של מתחם העונש, למשך 9 חודשים שירוצה בעבודות שירות בניכוי ימי מעצרו נוסף לעונשי מאסר על תנאי.

טיעוני הצדדים;

3. בהודעת הערעור המפורטת אותה הגישה המדינה, נסקרה הפסיקה המלמדת על קיומה של מגמת החמרה אשר מחייבת קביעת מתחם שתחילתו במאסר ממושך, וכן הטלת מאסר מאחורי סורג ובריח בעקבות ביצוע עבירה של אחזקת נשק. נטען, כי נסיבות ביצוע העבירה חמורות, ומשלא נמצאו שיקולי שיקום לא הייתה הצדקה להקלה לה זכה המשיב, שכאמור, סוטה באופן קיצוני ממדיניות הענישה.

במסגרת הטיעון לפנינו, חזרה ב"כ המערערת והדגישה את חומרת העבירה ולגישתה במקרה זה נכון לקבל את הערעור ולהטיל על המשיב עונש מאסר בפועל לפחות למשך שנה, בנוסף לעונשים הנלווים. עוד נטען, כי טעות נפלה הן בקביעת מתחם העונש והן בגזירת העונש בתוך המתחם, דבר שלא מתיישב עם מדיניות הענישה המחייבת הטלת עונשים הכוללים מאסר בפועל מאחורי סורג ובריח גם בעניינם של נאשמים צעירים בשנים ונעדרי עבר פלילי.

4. ב"כ המשיב הדגיש בטיעונו את נסיבותיו האישיות של המשיב. טען כי המשיב נעדר כל עבר פלילי, הודה בהזדמנות הראשונה ובכך חסך מזמנם של כל המעורבים. עוד טען ב"כ המשיב, כי למרות מגמת ההחמרה בפסיקת בית המשפט העליון לעולם הענישה היא אינדיבידואלית, וקיימים מקרים שבהם למרות שמדובר בעבירה חמורה יש להטיל עונש מאסר לריצוי בעבודות שירות. לגישת ב"כ המשיב, גזר דינו של בית משפט קמא הינו סביר ומאוזן ובגדרו נשקלו כלל הנסיבות הרלוונטיות לרבות תקופת מעצרו של המשיב והתקופה הממושכת שבה היה עצור באיזוק אלקטרוני.

בסוף טיעונו ב"כ המשיב עתר, כי למקרה וביהמ"ש שוקל לקבל את הערעור ראוי תחילה להפנות את המשיב לקבלת תסקיר מאת שירות המבחן טרם שיינתן פסק דין בערעור, ולבקשה זו התנגדה ב"כ המערערת.

דין והכרעה;

5. כפי שנקבע רבות, בעבירות נשק שהפכו למכת מדינה שיקולי הגמול וההרתעה, כמו גם האינטרס הציבורי בדבר הצורך בהרתעת הרבים גוברים על נסיבותיו האישיות של הנאשם. בית משפט העליון

התריע רבות לעניין חומרתן הרבה של עבירות הנשק, נוכח הסיכון הרב הטמון בהן לשלום הציבור ולביטחונן - עבירות המהוות קרקע פורייה גם לביצוען של עבירות אלימות קשות (ע"פ 4207/21 בעראני נ' מדינת ישראל, פסקה 9 (28.7.2021); ע"פ 5330/20 ענבתאוי נ' מדינת ישראל, פסקה 14 (22.11.2020); ע"פ 1059/21 פלוני נ' מדינת ישראל, פסקה 15 (29.4.21)).

מכאן, קיימת מגמת החמרה עקבית בפסיקה: "בית משפט זה עמד לא פעם על החומרה הרבה שבעבירות נשק ועל הפגיעה בערכים המוגנים של שלמות הגוף, חיי אדם ושלום ובטחון הציבור הנפגעים מעבירות אלו ... בית משפט זה נקט בשנים האחרונות במגמה מחמירה כלפי עבירות נשק, ועמד על כך בפסיקתו באופן תדיר" (ע"פ 971/19 מדינת ישראל נ' געביס, פסקה 8 והאסמכתאות שם (11.7.19); ראו גם ע"פ 4406/19 מדינת ישראל נ' יונס סובח, פסקה 15-17 (5.11.19); ע"פ 5446/19 מדינת ישראל נ' הוארי (25.11.19); ע"פ 2301/20 מדינת ישראל נ' פלוני, פסקה 9 (24.9.20)).

6. זו מגמת ההחמרה שקיבלה ביטוי בפסיקתו של ביהמ"ש העליון גם באשר לעבירה בה עסקין: "החזקת נשק שלא כדין מאיימת על שלום הציבור ובטחונן (ע"פ 7473/20 מדינת ישראל נ' מחאמיד, פסקה 24 (29.6.2021)). לנוכח היקפן המתרחב של עבירות המבוצעות בנשק, הזמינות הבלתי נסבלת של נשק בידי מי שאינו מורשה לכך, מהווה כאמור סיכון של ממש ומגבירה את הסיכון לביצוע עבירות חמורות נוספות (ע"פ 9702/16 אבו אלוליאיה נ' מדינת ישראל, פסקה 3 לפסק דינו של השופט מינץ (13.9.2017); ע"פ 2398/14 אלהזיל נ' מדינת ישראל, פסקה 4 לפסק דיני (8.7.2014)) כמו גם לאסונות נוראיים. יעידו על כך ריבוי המקרים במגזר הערבי בעת האחרונה, כאשר אזרחים תמימים - כמו ילד רך בשנים ועלמה צעירה - נפגעים ואף מוצאים את מותם בביתם-מבצרם או בגן השעשועים, כל זאת כתוצאה משימוש בנשק של אחרים. מציאות קשה זו מחייבת לנקוט ביד מחמירה כלפי מעורבים בעבירות נשק, אף אם הם נעדרי עבר פלילי (ע"פ 8846/15 דראז נ' מדינת ישראל, פסקה 6 (13.3.2016); ע"פ 5330/20 ענבתאוי נ' מדינת ישראל, פסקה 14 (22.11.2020)). ענייננו ב"מכת מדינה" שהצורך להילחם בה על מנת להגן על הציבור, מצריך מענה הולם והטלת עונשי מאסר משמעותיים (ע"פ 2251/21 אבו עראר נ' מדינת ישראל, פסקה 25 (15.12.2021)). ידע כל מי שמחזיק בנשק בלתי חוקי כי צפוי הוא להיענש בחומרה, בבחינת "אם מחזיקים - למאסר נשלחים".

לא למותר להזכיר כי המחוקק מצא לעגן בהוראת שעה עונשי מינימום לעבירות נשק, כך שהעונש שיושט על מבצעה יתחיל מרבע העונש המרבי שנקבע לעבירה, אלא אם החליט בית המשפט מטעמים מיוחדים להקל בעונש (סעיף 144(ז) לחוק העונשין, וראו חוק העונשין (תיקון מס' 140 - הוראת שעה), התשפ"ב-2021, ס"ח 472; ע"פ 4456/21 מדינת ישראל נ' אבו עבסה, פסקה 15 (23.1.2022)). אכן, התיקון לחוק לא חל בענייננו, מאחר שהמעשים בהם הורשע המשיב נעשו עוד קודם לתיקון, אך יש בו כדי לשקף את רצון המחוקק להחמיר בענישה בעבירות נשק". (ע"פ 2482/22 מדינת ישראל נ' אחמד קדורה, פסקה 6 (14.4.22); ראו גם: ע"פ 8416/09 מדינת ישראל נ' חרבוש ואח', פסקה 55 (9.6.10)).

7. לא ראינו לקבל את בקשת המשיב להפנייתו לתסקיר, שכן לא נטען וממילא לא הונחה תשתית כלשהי שתלמד על תחילתו או התכונות של הליך שיקומי. נזכיר, כי העניין נתון לשיקול דעתו של בית המשפט, ויש להיעתר לבקשה זו שעה שנראה כי קבלת תסקיר עשויה להועיל או להשליך על התוצאה הסופית, ולא כך בענייננו. (ראו: ע"פ 5626/14 **לנקין נ' מדינת ישראל**, פסקה 12 (2.8.2015); רע"פ 8884/13 **פלוני נ' מדינת ישראל**, פסקה 13 (11.6.2014); וראו גם רע"פ 8722/15 **שבאזי תבנאס נ' מדינת ישראל**, פסקה 10 (21.12.2015)).

8. עמדנו על פסיקתו של בית משפט העליון לפיה בעבירות נשק יש להטיל עונשים משמעותיים הכוללים מאסר, אף ממושך, מאחורי סורג ובריח. מכאן, בית המשפט קמא שגה בקביעת המתחם שלא משקף כראוי את עוצמת הפגיעה בערכים המוגנים ואת מדיניות הענישה. ביהמ"ש קמא גם לא נתן משקל ראוי בקביעת המתחם לנסיבות החמורות של ביצוע העבירה, שכן האקדח נמצא מוסלק יחד עם מחסנית בתוך גרב בד מתחת למושב הנהג ברכב ששימש את המשיב, ובכיסו של המשיב נמצאו כדורים. כלומר, המדובר הוא בנשק שהוסתר במקום נגיש למשיב שיכול לשמש לפעולה מידית.

9. כשאנו נותנים משקל של ממש לנסיבות לקולא עליהן עמד ביהמ"ש קמא בגז"ד, כמו גילו של המשיב, ההודאה והיעדר עבר פלילי, תקופת המעצר באיזוק אלקטרוני, העובדה כי המשיב לא הסתבך מאז בפלילים ומגלה יציבות תעסוקתית - אנו בדעה, כי העונש שנקבע ע"י ביהמ"ש קמא מקל באופן בולט דבר המחייב התערבותה של ערכאת הערעור.

חומרת העבירה, נסיבות ביצועה ומדיניות הענישה שמחייבת החמרה בקביעת העונש בעבירות נשק, מובילות למסקנה כי במקרה זה יש להטיל על המשיב עונש הכולל מאסר מאחורי סורג ובריח.

10. רק משום שערכאת הערעור נמנעת ממיצוי הדין עם הנאשם בקבלת ערעור המדינה, וכן מהטעם שהמערערת בטיעוניה היא זו שעתרה להטלת מאסר למשך 12 חודשים בלבד, הגם שבנסיבות העניין נראה הדבר כעונש מקל יחסית, אנו מקבלים את הערעור כלהלן:

- רכיב המאסר יעמוד על 12 חודשים לריצוי בפועל חלף 9 חודשי המאסר לריצוי בעבודות שירות כפי שנקבע בגז"ד, בניכוי התקופה בה שהה המשיב במעצר בין התאריכים 26.5.21 ועד 18.7.21.
- המשיב יתייצב לריצוי מאסרו בבית מעצר קישון בתאריך 10.8.22, עד השעה 10:00, או על פי החלטת שב"ס, כשברשותו תעודת זהות או דרכון. על המשיב לתאם את הכניסה למאסר, כולל האפשרות למיין מוקדם, עם ענף אבחון ומיין של שב"ס, טלפונים: 074-7831077/074-7831078.
- יתר רכיבי הענישה יישארו על כנם.

ניתן והודע היום כ' תמוז תשפ"ב, 19/07/2022 במעמד הנוכחים.

גלית ציגלר, שופטת

מאזן דאוד, שופט

אברהם בולוס, שופט
(אב"ד)